

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek
4 marca 2025
nr 18 (LXXX)
cena: 19 Kč

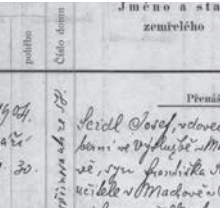
OPINIE
BIZNESOWA
DYPLOMACJA
STR. 2

REGION
BAL PAPUCIOWY
WRÓCIŁ DO DOMU
STR. 4

CIESZYŃSKIE
RODY
SEIDLÓWIE
STR. 5

Polska klasa »handlówki« obłożona

WYDARZENIE: Tak wielkiego zainteresowania polskojęzyczną edukacją Akademia Handlowa w Czeskim Cieszynie nie pamięta od kilkunastu lat. W podaniach tegorocznych dziewiątoklasistów kierunek Akademii Handlowej z Polskim Językiem Nauczania pojawił się aż 98 razy. Na pierwszym miejscu wpisało go 26 uczniów. To dwu-, a nawet trzykrotnie więcej niż w poprzednich latach.

Beata Schönwald

Dla porównania rok temu, kiedy Ministerstwo Szkolnictwa wprowadziło możliwość wskazania w podaniu aż trzech szkół średnich w kolejności zgodnej z preferencjami ucznia, chęć kształcenia się po polsku w czeskokieszyńskiej „handlówce” zadeklarowało 69 osób. Jednak tylko osiem z nich oznaczyło to jako swój priorytet. To, że w tym roku jest ich 26, zaskoczyło zarówno kierownictwo szkoły, jak i samych kandydatów.

– Jesteśmy bardzo zadowoleni, że nasza szkoła cieszy się tak dużym zainteresowaniem wśród uczniów polskich szkół podstawowych na Zaolziu, ale też niezmiernie zaskoczeni. Takiej sytuacji jeszcze nie mieliśmy. To dla nas szok – przyznała wicedyrektorka ds. polskiego szkolnictwa narodowościowego Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie Beata Hupka.

Bardzo duże zainteresowanie polskich dziewiątoklasistów edu-

• Grudniowy Dzień Otwarty przekonał polskojęzycznych dziewiątoklasistów, że Akademia Handlowa jest dobrym wyborem. Fot. BEATA SCHÖNWALD

kacją ekonomiczną pojawiło się paradoksalnie w czasie, kiedy czeskokieszyńska Akademia Handlowa po ubiegłorocznym sierpniowym pożarze kształci w pomieszczeniach zastępczych. Zdaniem Hup-

ki, wizja odbudowanej i – zgodnie z obietnicami województwa morawsko-śląskiego – jednej z najbardziej nowoczesnych szkół średnich w naszym regionie mogła zadziałać na wyobraźnię uczniów i ich rodziców.

We wrześniu 2026 roku nauka ma wrócić do wyremontowanego budynku przy ul. Sokola Tůmy.

Ciąg dalszy na str. 3

REKLAMA

80 lat Głos

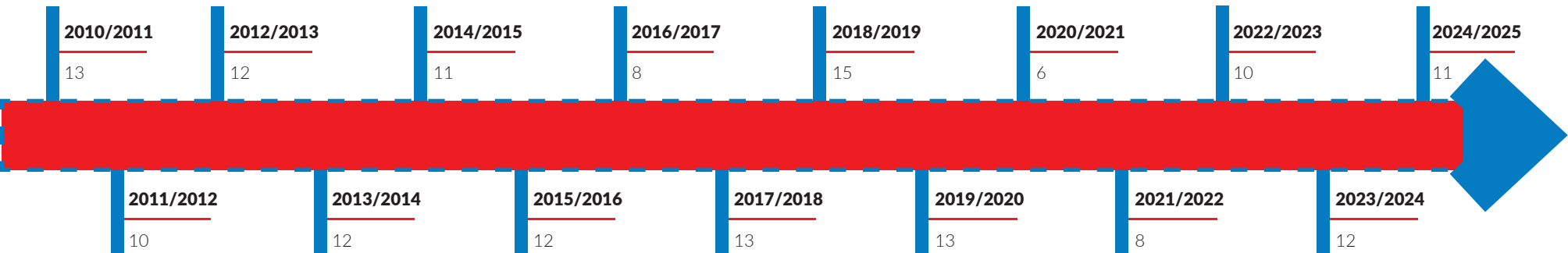
Z okazji wspaniałego
jubileuszu
życzymy Wam
wielu zainspirowanych
czytelników
oraz kolejnych stu lat
pożytecznych działań
Gazety Polaków
w Republice Czeskiej.

SCENA BAJKA
TEATRU
CIESZYŃSKIEGO!

GŁ-118

Liczba polskich uczniów w 1. klasie Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie

ZDANIEM... Janusza Bittmara

bittmar@glos.live

D o dziś jestem wielkim fanem amerykańskiego serialu sensacyjnego „24 godziny”. Jack Bauer, były agent CIA zatrudniony w wydziale do zwalczania terroryzmu, w realnym czasie, w ciągu 24 godzin podzielonych na 24 odcinki w dziewięciu serialowych sezonach ratuje Stany Zjednoczone i świat przed zagrożeniami z zewnątrz i wewnątrz.

Kiedy obecny prezydent USA, Donald Trump, obiecywał, że po objęciu posady w Białym Domu w ciągu 24 godzin zakończy wojnę w Ukrainie, przypomniał mi się właśnie Jack Bauer grany rewelacyjnie przez Kiefera Sutherlanda. 24 godziny według Trumpa miały być metaforą czasu potrzebnego do rozwiązania konfliktu zbrojnego i pokazania światu, że w narcystycznym postrzeganiu rzeczywistości sprawiedliwość jest kwestią względną.

Po piątkowym skarceniu prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego przez gospodarzy Białego Domu, co wydarzyło się na spotkaniu, które ze standardami przyjętymi w świecie dyplomacji miało niewiele wspólnego, Trump przekazał światu jeszcze jedną wiadomość: architektami geopolitycznej równowagi we wszechświecie jesteśmy my, Stany Zjednoczone Ameryki Północnej i... Federacja Rosyjska. Nie do końca „łopatologicznie”, bo między wierszami, ale za to prosto w oczy skonsternowanemu i nieprzygotowanemu do takiej dyskusji Zełenskiemu, przed kamerami telewizji emitującej sygnał z Gabinetu Owального do całego świata.

„Nie jesteś w pozycji, by cokolwiek dyktować” – powiedział m.in. Trump do prezydenta Ukrainy, który w pewnym momencie swoją mową ciała, z rękami skrzyżowanymi na piersiach, dawał wyraźne sygnały, że nie czuje się w tym towarzysztwie komfortowo, wtrącając raz po raz własne ostre słowa i przemyślenia, których następnie szybko żałował. Zamiast uroczystej kolacji, ukraińska delegacja została odesłana z kwitkiem, żeby wszystko jeszcze raz przemyśleć. A tematów do przemyśleń pojawiło się sporo, również dla liderów Unii Europejskiej.

Nie doszłoby pewnie do tej farsy, gdyby spotkanie w Waszyngtonie zostało przeprowadzone według dyplomatycznych standardów, za zamkniętymi drzwiami, a „złote myśli” obu stron zostały przedstawione dziennikarzom dopiero na samodzielnej konferencji prasowej, po ewentualnym podpisaniu zapowiadanej wcześniej umowy. Ostre, konkretne argumenty Trumpa i towarzyszącego mu na spotkaniu wiceprezydenta J.D. Vance’a miały głównie podłoże biznesowe, a wojnę rozpętaną przez Rosję po trzech latach krwawego konfliktu sprowadziły do prostego mianownika zysków i strat Stanów Zjednoczonych wspierających Ukrainę pieniędzmi i dostawami broni. Trump w zasadzie podsumował z brutalną szczerością główny mechanizm wszystkich wojen prowadzonych od zarania dziejów.

Niewykluczone, że na Kremlu po oszacowaniu zysków i strat za parę lat mogą dojść do wniosku, że imperialne zachcianki warto realizować również w innych państwach europejskich należących do dawnej strefy wpływów Związku Radzieckiego. Myślę, że „Diuna” Franka Herberta należy w otoczeniu Władimira Putina do lektury obowiązkowej. Ratuję się nadzieją, graniczącą z pewnością, że w odróżnieniu od dyktatorskiej Rosji w demokratycznych Stanach Zjednoczonych wnioski i nauki płynące z lektury tej słynnej powieści science fiction o walce dobra ze złem nie różnią się od tych, które chciał przekazać odbiorcom sam autor. I które definiują cały cywilizowany świat. ■

CYTAT NA DZIŚ

Angelo Bagnasco

kardynał, były przewodniczący Konferencji Episkopatu Włoch, na łamach włoskiego dziennika „La Repubblica”

... Nie na miejscu jest mówienie o ewentualnej rezygnacji papieża Franciszka, który od połowy lutego przebywa w szpitalu. Z tego, co się słyszy, można zrozumieć, że Kolegium Kardynalskie jest zjednoczone wokół Ojca Świętego i modli się o jego jak najszybsze i pełne wyzdrowienie

DZIŚ...

4

marca 2025

Imieniny obchodzą:

Adrianna, Kazimierz, Lucjusz

Wschód słońca: 6.12

Zachód słońca: 17.22

Do końca roku: 302 dni

(Nie)typowe święta:

Ostatki (Śledzik)

Przysłowie:

„Dzień świętego Kazimierza resztki zimy uśmierza”

JUTRO...

5

marca 2025

Imieniny obchodzą:

Adrian, Oliwia

Wschód słońca: 6.10

Zachód słońca: 17.24

Do końca roku: 301 dni

(Nie)typowe święta:

Popielec

Przysłowie:

„W popielcową środę jak deszcz z góry pada, trzecia kopka chłopu na polu przepada”

POJUTRZE...

6

marca 2025

Imieniny obchodzą:

Róża, Wiktor

Wschód słońca: 6.08

Zachód słońca: 17.26

Do końca roku: 300 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Olimpijczyka,

Dzień Czystego Stołu

Przysłowie:

„Co marzec wypieczę, to kwiecień wycieczę”

POGODA

wtorek

dzień: 9 do 11°C

noc: 0 do -1°C

wiatr: 1-3 m/s

środa

dzień: 14 do 16°C

noc: 0 do -1°C

wiatr: 2-4 m/s

czwartek

dzień: 16 do 18°C

noc: 3 do 1°C

wiatr: 2-4 m/s

Smaczny konkurs rozstrzygnięty

Sukcesem Beaty Szkandery z Piosecznej zakończyła się tegoroczna, piąta edycja konkursu na najlepszy „kreplik”. Organizatorem ostatkowej rywalizacji kulinarnej było jak co roku Centrum Kultury i Informacji JACKi w Jabłonkowie. Miejsce na podium wywalczyło w niej również polskie przedszkole w Bukowcu.

Beata Schönwald

T egoroczne zainteresowanie naszym konkursem było naprawdę duże. W ub. roku przyniosło swoje wypieki pięcioro uczestników. Natomiast tym razem wybieraliśmy aż spośród dziewięciu różnych pączko-

• Pączki na konkurs upiekły również bukowickie przedszkolaki. Fot. Facebook/JACKi

Ogłoszenie wyników nastąpiło podczas niedzielnej plenarowej zabawy ostatkowej. Nagrody przewidziano dla autorów pięciu najsmaczniejszych pączków. Zostali nimi kolejno: Beata Szkandera, Marek Bajusz, polskie przedszkole w Bukowcu, Simona Haláčkova i Jan Gajdacz.

– Na tegoroczny konkurs przygotowałam pączki z nadzieniem waniliowo-truskawkowym. Krem żółtkowy z wanilią był bardzo słodki, a z kolei konfitura truskawkowa z cytryną kwaśna. Razem wzięte tworzyły zrównoważony smak. Gotowy pączek posypałam cukrem – zdradziła „Głosowi” Beata Szkandera. Szczęścia w jabłonkowskim konkursie próbowała już we wcześniejszych edycjach. Na najwyższym podium stanęła jednak dopiero w tym roku.

Organizatorzy przygotowali dla laureatów praktyczne nagrody w postaci zestawów do pieczenia, które obejmowały nie tylko miskę i inne akcesoria, ale też np. butelkę rumu będącego znakomitym dodatkiem do wszelkich słodkich wypieków. ■

Klubu Emerytów i Klubu Kobiet MK PZKO, proboszcz parafii jabłonkowskiej ks. Alfréd Volný i dyrektorka centrum. – Każdy pączek był inny. Różne były nadzienia, a oprócz wersji słodkich pojawiły się także wersje słone, np. z pieczarkami – dodała Niedoba.

225

mln koron to wysokość strat, jakie spowodowała piątkowa awaria cystern w Hustopeczach nad Beczwą. Do katastrofy ekologicznej doszło w piątek ok. południa w wyniku odłączenia się lokomotywy i wykojenienia się wagonów, które przewoziły ponad tysiąc ton toksycznego benzenu. Piętnaście z siedemnastu wagonów zajął ogień.

Straty w środowisku oszacowano na 100 mln koron, ok. 75 mln koron wyniosły straty na infrastrukturze, a 50 mln koron na składzie pociągu. Nie wliczono w to jak na razie szkód, które spowodował pożar zawartości cystern. Wysokość strat ekologicznych w Hustopeczach prawdopodobnie obejmuje również usunięcie gleby w okolicach torów kolejowych, która ucierpiała na skutek pożaru i wycieku benzenu, oraz jej dekontaminację W ramach środków ostrożności strażacy zabezpieczyli sąsiadujące stawy korkami pneumatycznymi, a pobliski strumień węzami sorpcyjnymi. Chcą tak zapobiec ewentualnym wyciekom substancji chemicznych do okolicznych wód. (sch)

Organy w remoncie

R ozpoczęły się specjalistyczne prace związane z odbudową organów dla ostrawskiej katedry. Instrument, który znajdował się i grał w praskim Pałacu Kultury, a następnie służył w ostrawskiej filharmonii, na stałe zostanie zainstalowany w katedrze Boskiego Zbawiciela. Parafia katedralna kupiła ten największy instrument w województwie morawsko-śląskim dwa lata temu. Aktualnie specjaliści z pracowni organowej Dlabal & Mettler w Bilsku koło Litovela remontują komory powietrzne i miechy, czyszczą i naprawiają piszczałki. Przygotowują się także na to, że instrument zabrzmi w zupełnie innym środowisku akustycznym niż dotychczas. Dlatego muszą odpowiednio wzmocnić organy piszczałkami, które zostaną dostrojone do większej mocy i wyższego ciśnienia powietrza. W ramach akcji „Organy dla Ostrawy” parafia katedralna zebrała ponad 20 mln koron. Część sfinansuje miasto. Do zebrania pozostało jeszcze około 10 mln koron. Instrument powinien zabrznieć w przyszłym roku. (klm)

W Jabłonkowie żyje się najlepiej

N ajnowszy Indeks Dobrobytu Regionów pokazuje, że jakość życia w Republice Czeskiej znacznie się różni w zależności od tego, gdzie się mieszka. Z opublikowanych w lutym badań wynika, że najlepsze warunki w całej republice oferuje Turnów w województwie libereckim, który wyróżnia się udogodnieniami społecznymi, dostępnością komunikacyjną i możliwościami spędzania wolnego czasu.

W województwie morawsko-śląskim pierwsze miejsce zajął Jabłonków (12. miejsce w skali całej republiki), drugie Frenszat pod Radhoszczem (38. miejsce w skali RC), a trzecie Trzynieć (44. miejsce). Czeski Cieszyń plasuje się na 12. miejscu w regionie (152. miejsce w RC), Ostrawa na 13. (156. miejsce), a stawkę zamykają Bogumín (192. miejsce), Olřawa (198. miejsce), Hawierzów (200. miejsce) i Karwina (204. miejsce w skali kraju).

Województwo morawsko-śląskie zostało sklasyfikowane na 12. miejscu na 14 województw. Praga, choć charakteryzuje się wysokim poziomem gospodarczym, ze względu na mniej dostępne szkoły i wyższy poziom przestępczości, znalazła się na 23. miejscu w RC.

Indeks Dobrobytu Regionów ocenia 206 mikroregionów (205 gmin o rozszerzonych uprawnieniach administracyjnych i Pragę) w oparciu o 37 wskaźników, które obejmują m.in. sytuację gospodarczą, dostępność opieki zdrowotnej, edukację, udogodnienia obywatelskie czy jakość infrastruktury transportowej.

Wyniki pokazują, że w niektórych częściach kraju udaje się utrzymać stabilne i dostatnie środowisko, podczas gdy inne regiony borykają się z dużymi wskaźnikami bezrobocia lub odpływu ludności. Istotnym czynnikiem jest też przystępność cenowa mieszkań, która jest mocno

zróźnicowana. Przykład? Podczas gdy mieszkanie w Pradze kosztuje średnio 17 rocznych pensji, w Ostrawie tylko siedem.

Autorzy raportu wskazują, że mikroregiony o niższej jakości życia szukają nowych sposobów i zmniejszenia swojej zależności od tradycyjnych sektorów, takich jak przemysł ciężki. Do nich należy właśnie województwo morawsko-śląskie, gdzie kładzie się nacisk na innowacje w dziedzinie energetyki i rozwoju technologii wodorowych, które mogłyby zastąpić węgiel. Znaczącą rolę odegrają jednak, że kluczową rolę odgrywają inwestycje w infrastrukturę transportową i cyfrową, które mogą spowolnić odpływ mieszkańców i wesprzeć otoczenie biznesowe. Rozwój regionalny wymaga jednak nie tylko innowacji technologicznych, ale także systematycznego wspierania edukacji i społeczności lokalnych. (klm)

BBC doceniło Baltic Express

P ociąg Baltic Express kursujący z Pragi do Gdyni został dostrzeżony przez dziennikarzy BBC i dodany do serii artykułów o najciekawszych połączeniach kolejowych na świecie. Nic dziwnego – z Pragi cztery razy dziennie odjeżdża bezpośredni pociąg na polskie wybrzeże Bałtyku, przejeżdżając przez tak piękne i bogate historycznie miasta, jak Kłodzko, Wrocław, Poznań, Gniezno, Bydgoszcz czy Gdańsk. Tyle samo kursów odbywa się w drugą stronę. BBC zwraca uwagę, że Baltic Express zatrzymuje się w ponad 20

ekscytujących lokalizacjach, w tym w dwóch miejscach znajdujących się na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO. Bilet z Pragi do Gdyni ku-

piony z wyprzedzeniem kosztuje w drugiej klasie od 740 do 918 koron dla jednej osoby. Podróż trwa 9 godzin. (klm)

Polska klasa »handlówki« obleżona

Dokończenie ze str. 1

C hociaż funkcjonujemy w pomieszczeniach zastępczych, nasza oferta kształcenia nie uległa zmianie. Proponujemy uczniom cały szereg aktywności, rozwijamy ich talenty, wysyłamy ich na zagraniczne staże w ramach Erasmus+, organizujemy kursy narciarskie i sportowe w Austrii i Słowenii, ciekawe wykłady i workshopy. Jesteśmy aktywni w internecie i mediach społecznościowych oraz urządzamy prezentację dla uczniów klas dziewiętnię – zaznaczyła dyrektorka czesko-cieszyńskiej „handlówki” Ivana Novákowa.

Według Beaty Hupki, bardzo udany był również Dzień Otwarty zorganizowany w obiekcie Średniej Szkoły Albrechta przy ul. Frydeckiej, w którym uczą się obecnie m.in. tegorocznii pierwszoklasiści. – Myślę, że oferta edukacyjna i klimat panujący w naszej szkole przekonały dziewiętnoklasiistów polskich podstawówek, że to dobry wybór, że nasza placówka podejmuje działania, które idą z duchem czasu i odpowiadają na zmieniające się potrzeby rynku

Polskie Gimnazjum też pełne

95 dziewiętnoklasiistów wybrało na rok szkolny 2025/26 Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszyń. Pod tym względem w porównaniu z ub. rokiem, kiedy na pierwszym miejscu szkołę wpisało do zgłoszenia 98 uczniów, niewiele się zmieniło. Znacznie natomiast wzrosła liczba wszystkich tych, którzy wpisali gimnazjum do swojego zgłoszenia. Rok temu zrobiło to 125 osób, w tym roku 147. Szkoła może przyjąć 90 kandydatów.

pracy – stwierdziła wicedyrektorka. Swoją rolę odegrał prawdopodobnie również pozytywny wizerunek szkoły, jaki przedstawiany jest od kilku lat w polskich mediach na Zaolziu. Boom zainteresowania polskojęzyczną edukacją ekonomiczną przełożył się na ogólną tegoroczną liczbę zgłoszeń, które wpłynęły do tej placówki. Akademia Handlowa w Czeskim Cieszyń występuje w nich 423 razy, a na pierwszym miejscu szkołę wpisało 95 kandydatów. W ub. roku liczby te wynosiły odpowiednio 388 i 81. Różnicę między nimi stanowią właśnie podania, które nadeszły od uczniów zaolziańskich polskich podstawówek, i to oni będą musieli stawić czoła niebywale dotąd konkurencji. Kierunek Akademii Handlowej z Pol-

skim Językiem Nauczania oferuje 15 miejsc. Od roku szkolnego 2010/2011 w szkole istnieje już bowiem tylko łączona klasa polsko-czeska, a nie jak miało to miejsce wcześniej, samodzielna klasa polska. O tym, kto ostatecznie zostanie przyjęty, zdecydują wyniki jednolitych egzaminów wstępnych, które odbędą się 11 i 14 kwietnia br. Ale nie tylko one, bo brane będą pod uwagę także oceny na świadectwach w 8. i 9. klasie. Za bezbłędne rozwiązanie testów z matematyki i języka czeskiego uczeń może uzyskać 100 punktów. Średnia ocen mieszcząca się w przedziale 1,00-1,10 gwarantuje zdobycie kolejnych 60 punktów. Jednak za średnią 2,01-2,00 przysługuje na przykład już tylko jeden punkt. (sch)

Bal Papuciowy wrócił do domu

Ponad 100 osób bawiło się na ostatekowym Balu Papuciowym w Jabłonkowie, jaki w sobotni wieczór został zorganizowany w Domu PZKO. Impreza na dobre wróciła do siedziby polskiej społeczności po tym, jak z powodu skarg jednego z mieszkańców na hałas trzeba było ją organizować w innych miejscach.

● Uczestnicy balu chętnie fotografowali się przy specjalnie przygotowanej ścianie przed rozpoczęciem zabawy.

Łukasz Klimianiec

Bal Papuciowy w Jabłonkowie, który ma ponad 40-letnią tradycję, spotkał się z dużym zainteresowaniem. Marek Niedoba, który po raz pierwszy podjął się roli gospodarza, cieszył się z dużej frekwencji.

– Rok temu było mało osób, ale teraz razem z „Młodym Zaolziem”,

które występuje na balu, mamy około 110 ludzi – przyznał. Dodał, że organizacja zabawy zajął się komitet złożony z 5-6 osób, ale w przygotowanie włączyło się większe grono. – Na szczęście mamy ludzi chętnych do pomocy i zaangażowania się w organizację. Każdy musi działać – uśmiechał się, wskazując między innymi na swoją córkę, która krzątała się przy stoisku z biletami i losami na tombolę.

Jan Rytko, prezes MK PZKO w Jabłonkowie, przyznał, że przez

ostatnie pięć lat koło miało ograniczone możliwości organizowania takich wydarzeń w Domu PZKO. Wszystko przez skargi jednego z mieszkańców na hałas, jaki – jego zdaniem – powodowały imprezy polskiej społeczności. – Z tego powodu musieliśmy ograniczyć naszą działalność kulturalno-społeczno-oświatową. Ale wszystko dobre, co się dobrze kończy. Zamontowaliśmy klimatyzację, którą musieliśmy sfinansować z własnych środków. To był niema-

ły koszt. Ale klimatyzacja działa i dobrze się sprawdza. I lutego mieliśmy bal starszaków i zdała egzamin – podkreślił. Zamontowanie klimatyzacji w Domu PZKO było konieczne – chcąc ograniczyć hałas, który przeszkadza mieszkańcom, nie można było bowiem otwierać okien podczas imprez z muzyką. Klimatyzacja natomiast rozwiązuje ten problem. Dla pewności podczas sobotniego balu dokonywane były pomiary hałasu.

Goście na Balu Papuciowym bawili się znakomicie. Wydarzenie rozpoczął tradycyjny polski taniec polonez, był walc, występ „Młodego Zaolzia”, specjalny świetlny program przygotowany przez panię, nie zabrakło tradycyjnego papuciowego tańca, tomboli z efektownymi nagrodami, a przede wszystkim dobrej muzyki, którą zapewnił Dr.Ong i świetnego jedzenia, o które zadbały panie z jabłonkowskiego koła.

● Tradycyjnego poloneza poprowadziła młodzież. Zdjęcia: ŁUKASZ KLIMIANIEC

Archaiczne granie

Kapela Maliszów z Beskidu Niskiego, którą tworzą Jan Malisz i jego dzieci – Kacper i Zuzanna – wystąpiła w czwartkowy wieczór w szkole muzycznej w Hawierzowie prezentując muzykę archaiczną, jaką rzadko można usłyszeć w naszym regionie. Koncert był niepowtarzalny, bo artyści prócz utworów znajdujących się na ich płycie, wykonywali improwizowane partie.

– Muzyka dla mnie to naturalna sfera, wykonuję ją instynktownie. Gra się to, co się czuje i ona wypływa. To jest muzyka żywa, oparta na improwizacji – mówił w rozmowie z „Głosem” Jan Malisz. Jej założyciel wyjaśnił, że wizyta w Hawierzowie nie jest ich pierwszą w Republice Czeskiej. Kilka lat temu koncertowali podczas Colours of Ostrava. – Nasza muzyka jest trochę archaiczna i równocześnie nowoczesna. Myślę, że jej odbiór jest pozytywny, bo Czeši, Polacy to narody spokrewnione ze sobą muzycznie i kulturowo – ocenił.

Koncert Kapeli Maliszów z Męciny Małej został zorganizowany przez hawierzowskie stowarzyszenie „MUSICANT”, które zajmuje się prezentowaniem cyklu koncertów jazzowych oraz muzyki alternatywnej (world music, jazz, folk, folklor). Magdalena Wierżgoń ze stowarzyszenia wyjaśniła, że tym razem zaproszenie skierowano do Kapeli

Maliszów. – Zasugerowałam tę kapelę, bo widziałam ich koncert. Na pewno warto zobaczyć ich na żywo – przyznała Magda Wierżgoń.

Warto wiedzieć, że Kapela Maliszów muzykę archaiczną wykonuje na instrumentach dawnych, które samodzielnie buduje Jan Malisz. Ale to tylko jeden z powodów, dla których ich koncerty są wyjątkowe. – Na każdym koncercie wykonujemy jakiś nowy utwór. Po prostu gramy. Skrzypek przygrywa, basista wtóruje, a bębniarka stara się prowadzić dialog ze skrzypkiem. To jak jeden organizm – przyznał Jan Malisz.

W Hawierzowie publiczność usłyszała m.in. najstarszy utwór polski

wykonywany podczas obrzędu oczepin, sięgający jeszcze czasów pogańskich, melodie ludowe znane w okolicach Gorlic, utwory, które znajdują się na płycie Kapeli Maliszów oraz improwizowane partie. Jan Malisz grał na basie, Kacper na skrzypcach, a na bębnie i talerzu

Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Zuzanna, która odpowiadała także za część wokalną. Co ciekawe, Zuzanna Malisz prócz występów w ramach Kapeli Maliszów realizuje się też w karierze solowej – jej utwory, jakie pojawiły się w ubiegłym roku zyskują popularność wśród słuchaczy.

Wydarzenie zostało dofinansowane przez Kongres Polaków w RC i odbyło się w ramach Polskich Czwartków.

(klm)

W piątkowym „Głosie” rozmowa z Janem Maliszem

Wyrzucanie pieniędzy w błoto

Kupując jak milionerzy na chińskich platformach, wyrzucamy pieniądze w błoto – powiedział PAP prof. Mariusz Jędrzejko, socjolog. Dodał, że jeśli nie zrozumiemy tego, co się dzieje, to za chwilę będziemy się cieszyć z koralików i błyskotek, na które wydamy krocie.

Polska Agencja Prasowa

Porozmawiajmy o zakupoholizmie w kontekście chińskich portali sprzedażowych, jak np. Temu czy Shein, które do perfekcji podniosły różnego rodzaju techniki marketingowe i perswazyjne. Obserwując tylko swoje najbliższe otoczenie, można zauważyć, że ludzie wkręcają się w kupowanie zupełnie niepotrzebnych im rzeczy.

– Chińczycy mają pięć tysięcy lat doświadczenia w handlu. Nie ma takiej drugiej cywilizacji, która by dysponowała tak wielkim kapitałem doświadczeń w wymianie towarowej. Oni od stuleci gromadzą różnego typu kapitały wiedzy, od dzieł Konfucjusza poczynając, poprzez doświadczenia swoich generałów, na wspomnieniach o relacjach politycznych czy gospodarczych kończąc. Dlatego bardzo dobrze wiedzą, kto, w jakich okolicznościach i co kupuje. Umieją wnikać w stare kultury, jak i osadzać się na zupełnie nowych rynkach. Dorównują im tylko Żydzi. Rozumieją także, że nie ma takiej możliwości, żeby wszyscy ludzie mogli posiadać wszystko. Zresztą sami tego doświadczają u siebie. No bo trudno, żeby prawie 1,5 miliarda ludzi posiadała ten sam status ekonomiczny. Więc w ramach nieformalnej umowy społecznej zaakceptowali to, że są ludzie, którzy są bardzo bogaci, a są tacy, którym wystarcza tylko tyle, żeby przeżyć. My patrzymy na kulturę chińską przez pryzmat relacji mocarstw, foldery wycieczkowe, ale zdajemy się nie rozumieć, że to, co zaakceptowali w tysiącletnim doświadczeniu Chińczycy, nie akceptuje kultura zachodnia, która wykreowała pojęcie sukcesu tu i teraz. My i oni zupełnie inaczej rozumiemy sukces, nas silnie sformatowała w tym względzie kultura konsumpcyjna i medialna, ich myślenie dalekosieżne oraz bardzo silna hierarchizacja społeczna. My jesteśmy indywidualistami, a indywidualista musi się wyróżniać, nawet jeśli owo wyróżnianie się jest powielaniem narzuconych wzorców. Miarą naszego zachodniego sukcesu jest nie tylko zdobycie jakichś zasobów majątkowych czy intelektualnych, ale sam wizerunek. A sukces wizerunkowy jest związany z tym, jak się ubieramy, malujemy, jakie mamy gadżety – czyli po prostu, jak wyglądamy, jakie sprawiamy wrażenie. I jakie logo temu towarzyszy. Tymczasem pojęcie logo w kulturach azjatyckich nie istnieje, to nasz zachodni wymysł. I my, ludzie Zachodu, gotowi jesteśmy za to logo zapłacić dwa razy więcej. Zdając sobie sprawę z tego, że nie wszyscy mogą zapłacić dwa razy więcej, Chińczycy proponowali naszej cywilizacji tzw. wyrównanie statusów: za nieporównywalnie mniejsze pieniądze dostaniesz coś, co wygląda tak samo jak coś marnego, będzie miało zmienioną tylko jedną literkę albo dodany jeden pasek, ale na to nikt nie zwróci uwagi, a ty zapłacisz za to grosze. Tak naprawdę wykorzystują nasze kompleksy bycia takimi samymi, jak

● Prof. Mariusz Jędrzejko. Zdjęcia: ARC

paryżanie, mieszkańcy Hollywood czy bogatych dzielnic Mediolanu. To nic, że za małe pieniądze dostajemy niską jakość produktu. Liczy się cena i pozory: 799 to nie to samo, co 799, prawda?

Wszyscy się na to łapiemy, ja także, przygotowując się do tej rozmowy, kupiłam trochę badiusia i jestem pod wrażeniem, jak to wszystko działa.

– No to jesteśmy we dwoje. Ja też jestem ofiarą tego systemu: postanowiłem kupić kolorowe zegary do samochodu, fantastycznie wyglądały, kosztowały tyle, co nic. Jeden działał 11 dni, drugi nie zadziałał wcale... W takiej sytuacji mówimy sobie „trudno, na szczęście nie straciłeś wiele”. Tyle że, jeśli popatrzymy na to globalnie, okaże się, iż na tym chińskim dziaństwie, jako społeczeństwo, jako gospodarka, tracimy setki milionów złotych, a wygląda na to, że będą to straty rosnące, bo popularność chińskich platform internetowych rośnie.

Głównym hasłem marketingowym Temu jest „Kupuj jak milioner”.

– No właśnie. Np. parasolka kupiona na chińskim portalu, będzie wyglądała dokładnie tak samo, jak ta firmy Passotti, która zapewne posłużyłaby nam do końca życia, a ta zepsuje się przed upływem sezonu. Ale za to na pasażu w Kołobrzegu inne kobiety zauważą nas, a inni mężczyźni będą zazdrościć dresu lub zegarka. Przykłady można by mnożyć, ale tak naprawdę wszystko sprowadza się do tego, że wydaje nam się, iż kupujemy jak milionerzy na Piazza di Spagna lub via Condotti, ale tak naprawdę wyrzucamy pieniądze w błoto. Równie dobrze moglibyśmy palić nimi w kominku. Jesteśmy wprowadzani w błąd, żeby nie powiedzieć oszukiwani, bo na zdjęciach czy filmikach wszystko wygląda perfekcyjnie. Ale nie dziwne, gdyż pracują nad tym świetni fachowcy umiejący wmówić nam, że kupujemy towary z najwyższej półki, a tak naprawdę to są towary najwyższego dziaństwa. Wiąże się to oczywiście z trudnym do opanowania – bo narzucanym w każdym miejscu, w kinie, w reklamach telewizyjnych, na autobusach i w czasopiśmie – ciągiem do posiadania.

Stosowane są także różnego rodzaju przynęty: dostaniesz cztery nagrody za darmo, warte ponad 300 zł, jeśli

kupisz towary za 100 zł. Czysty zysk, szkoda tracić taką okazję. – Albo zamów teraz, a otrzymasz kupony warte 800 zł, które możesz zrealizować na naszej platformie. To są chwytły wykorzystujące m.in. mechanizm przyzwyczajania oraz naśladownictwa. To naturalne, każdy tak ma, że się przywiązuje np. do jakiejś restauracji czy sklepu. Ja sam lubię pewną hiszpańską markę, więc zaglądam do jej sklepów, choć zapewnę w innych dostałbym rzeczy równie dobrej jakości, ale taniej. Tak samo jest z portalami sprzedażowymi: jeśli ktoś kupi tam coś jeden raz, dziesiąty, trzydziesty, to prawdopodobieństwo, że tam wejdzie, jak będzie chciał coś kupić, będzie nieporównywalnie większe. To klasyczny chwyt: raz wszedłeś do naszego sklepu, więc już cię mamy.

A jak wejdiesz dostaniesz nagrodę, o czym będą zawiadamiać ci SMS-ami i e-mailowo.

– Każdy lubi dostawać nagrody i prezenty. Poza tym, działa tu jeszcze jeden mechanizm: nawet jeśli człowiek wchodzi na taką platformę, bo chce kupić jakiś jeden, konkretny produkt, natychmiast otrzymuje ofertę kolejnych produktów z kilkunastu innych dziedzin. I nie jest to przypadkowe, bo wykorzystuje się naturalne zainteresowania np. ogrodem, zbliżając się wiosnę, jest miejsce pasje gadżetami do aut. No i widoczna jest psychologiczna napęta klientów. Np. chcę kupić kapełusa, bo jest tam wybór tytułów kolorów i fasonów, jakiego nie znajdę w żadnym innym sklepie, ale podsuwa mi się prawdziwy agat, żelazko parowe i stalowy garnek. Stalowy, żadne tam bazarowe aluminium. Mnogość podaż zwiększa prawdopodobieństwo, że da nam się sprzedać coś jeszcze.

Jesteśmy niczym ryby łapiące się na błyski?

– Wciąż jesteśmy społeczeństwem na dorobku. Ciężko pracujemy, chcemy wyróżniać statusy społeczne, w tym wizerunkowe, w przekonaniu do tzw. zasobnego Zachodu. Natomiast Chińczycy dokonali głębokiej analizy naszego rynku i oferują nam towary, których nie tylko potrzebujemy, ale także te, na które nas stać. Byłoby rzeczą bardzo interesującą, gdyby porównać ceny i jakość towarów, która jest oferowana na Temu nam, a np. Francuzom czy Niemcom. Z mojego doświadczenia – badań nie prowadziłem – wynika,

że są to inne grupy towarowe, a nawet jakościowe.

Ale instynkty, które powodują kupującymi, są w każdym społeczeństwie takie same: jesteśmy podbudzeni, wyruszyliśmy na łowy, jak coś upolujemy, będziemy odczuwać przyjemność, zależą nas endorfiny.

– Wielokrotne pobudzanie człowieka neurotransmiterami typu dopamina, serotonina, endorfiny powoduje, że nasz mózg to zapamiętuje i chce tego coraz więcej. No cóż lubimy przyjemności, lubimy być nagradzani, a także lubimy sami się nagradzać. Proszę pamiętać także o rosnącym zasobie naszych portfeli. Średnia krajowa w Polsce wynosi ponad 8 tys. zł brutto, więc wydanie na platformie sprzedażowej 100-200 zł miesięcznie jest łatwo osiągalne, zwłaszcza, gdy nasz mózg domaga się endorfin.

Czy istotne są sytuacje, pewna powtarzalna rutyna, kiedy to sięgamy po smartfona i zaczynamy kupować?

– Bardzo wielu ludzi kupuje w określonych kontekstach sytuacyjnych, bo chce kupić jakiś jeden, konkretny produkt, natychmiast otrzymuje ofertę kolejnych produktów z kilkunastu innych dziedzin. I nie jest to przypadkowe, bo wykorzystuje się naturalne zainteresowania np. ogrodem, zbliżając się wiosnę, jest miejsce pasje gadżetami do aut. No i widoczna jest psychologiczna napęta klientów. Np. chcę kupić kapełusa, bo jest tam wybór tytułów kolorów i fasonów, jakiego nie znajdę w żadnym innym sklepie, ale podsuwa mi się prawdziwy agat, żelazko parowe i stalowy garnek. Stalowy, żadne tam bazarowe aluminium. Mnogość podaż zwiększa prawdopodobieństwo, że da nam się sprzedać coś jeszcze.

Kiedy „zabawa w milionera” przeraża się w realny problem behawioralny, co jest znakiem, że powinniśmy sięgnąć po pomoc specjalisty?

– Do każdego przypadku trzeba zawsze podchodzić indywidualnie, ale proponowałbym, żeby – jeśli zauważymy u siebie w domu nierozpakoowane przesyłki z Chin – zastanowić się, czy nie daliśmy się aby wciągnąć w pułapkę zakupoholizmu. Zawsze dobrze jest skonfrontować ze specjalistą, czy coś nie szwankuje w naszej psychice. Niestety, ludzie sięgają po pomoc zazwyczaj dopiero wtedy, gdy koło zakupów jest nakręcone do czerwoności. Mam pacjentów, którzy na portalach zakupowych zostawiają nie kilkadziesiąt złotych miesięcznie, ale po kilka tysięcy, co w znaczący sposób przekłada się na długi i jakości ich życia. Nie mają na rachunki, ale kompulsywnie kupują śmieci, których nie potrzebują. Jedną z moich pacjentek każdego dnia spędzała po 3-4 godziny na portalach e-commerce w poszukiwaniu

superokazji. Traktowała to tak, jak inni postrzegają czytanie książek, tyle, że dla niej podjętą nie było doczytanie końca jakiegos wątku, ale np. znalezienie skarpetek tańszych o 0,5 zł i ich zakup. Niestety, znalezienie pomocy w przypadku tego typu zaburzeń nie jest w Polsce łatwe. Ludzie niezamożni będą jej szukali w ramach NFZ i tu są bariery dostępności. Zamożnym jest łatwiej, ale to oni częściej... nie szukają pomocy, bo się wstydzą przyznać do swoich słabości, bo przecież zarządzają zespołami, dużymi pieniędzmi, a tutaj nagle się okazuje, że w tak banalnej sprawie, jak zarządzanie własnym budżetem, ponieśli klęskę. Tak nie może być.

Czytałam ostatnio, że zarówno Shein, jak i Temu wciąż dopłacają do sprzedaży w Europie i w Stanach Zjednoczonych, bo nieustannie inwestują w bazę klientów.

– To proste: strategia amerykańskiego i europejskiego handlu jest nastawiona na jak najszybszy zysk – już, jutro, pojutrze, najpóźniej za rok. Natomiast model funkcjonowania chińskiego społeczeństwa i chińskiej gospodarki jest nieporównywalnie inny – oni są gotowi czekać na zysk 5 i 10 lat. Opowiem taką anegdotę: kiedyś, jakieś 18 lat temu, bardzo interesowałem się Chińczykami handlującymi na Wólcie Kossowskiej, to było niezwykle hermetyczne środowisko, w które jednak udało mi się wejść na tyle, żeby móc potem napisać o nich artykuł do prasy naukowej. Jeden z Chińczyków opowiedział mi historię swoją i kolegów, ich migracji do Polski. Przyjechali do nas w 10 osób, po czym wybrali spośród siebie sześć – najbardziej przebojowego, któremu ufali. I przez kilka lat pozostała dziewczątka co miesiąc oddawała mu jedną dziesiątą swoich zarobków, wierząc, że zrobi z tych pieniędzy dobry użytek, że ich nie roztrwoni. I tak się stało: szef uzbierał pieniądze na zakup „szczęki” na targowisku, zatrudnił u siebie dwóch kolegów, a te dwa miejsca, które się zwolniły, „odsprzedał” dwóm kolejnym krajanom, żeby oddawali mu część swoich zarobków. Koniec końców wszyscy zarobili, wszystkim się to opłacało. Chińczycy są gotowi czekać latami na swój sukces, to jest kultura o wyjątkowym poziomie cierpliwości.

No cóż, jest to kultura ryżu, w przeciwieństwie do naszej zbożowej...

– Tak. Aby uprawiać ryż trzeba współpracować, co wymaga kolektywu, żeby ten ryż posadzić, nawadniać poletka, żeby potem zebrać plony. Nie chcę być złym prorokiem, ale jeśli nie zrozumiemy tego, co się dzieje, jeżeli nie zrationalizujemy swoich zachowań, to za chwilę społeczeństwa kultury ryżu będą rządzić światem. Ich portale sprzedażowe wykończą nasze firmy, a my będziemy się cieszyć z koralików i błyskotek, na które wydamy nasze ciężko zarobione pieniądze, ale też jednocześnie roztrwonimy kapitał matych producentów i drobnego handlu.

W SKRÓCIE

PKO EKSTRAKLASA PIŁKARSKA. 23. **KOLEJKA:** Radomiak – Widzew Łódź 1:1, Górnik Zabrze – Cracovia 0:1, Stal Mielec – Korona Kielce 0:1, Pogoń Szczecin – Lech Poznań 0:3, Zagłębie Lubin – Piast Gliwice 0:1, Puszcza Niepołomice – Motor Lublin 0:1, Legia Warszawa – Śląsk Wrocław 3:1, Jagiellonia Białystok – GKS Katowice 1:0; wczoraj (po zamknięciu numeru) Raków Częstochowa – Lechia Gdańsk.

10. LOKATA WĄSKA W MŚ. Paweł Wąsek zajął 10. miejsce w konkursie na skoczni normalnej w Trondheim podczas mistrzostw świata w narciarstwie klasycznym. Triumfował Norweg Marius Lindvik, przed Niemcem Andreasem Wellingerem i Austriakiem Janem Hoerlem.

PODIUM DLA PANCZENISTÓW. Panczeniści Martyna Baran i Mateusz Mikołajuk zajęli w Heerenveen trzecie miejsce w rywalizacji sztafet mieszanych w ostatnich zawodach Pucharu Świata w tym sezonie. Na najniższym stopniu podium na 500 m stanęła też Kaja Ziomek-Nogal.

PŚ W SNOWBOARDZIE: W KRYNICY FAWORYCI NIE ZAWIEDLI. Japonka Tsubaki Miki i Austriak Andreas Prommegger wygrali niedzielny slalom gigant równoległy w Krynicy, ostatnie zawody snowboardowego Pucharu Świata w tej konkurencji. Wszyscy Polacy odpadli w kwalifikacjach. Dzień wcześniej Aleksandra Król-Walas odpadła w ćwierćfinale, zajmując ostatecznie ósme miejsce.

KOLEJNA BRAMKA EWY PAJOR. Ewa Pajor zdobyła bramkę dla Barcelony w wygranym 8:1 na wyjeździe meczu z Elbar w hiszpańskiej ekstraklasie – Liga F. Piłkarka reprezentacji Polski ma łącznie 16 trafień w lidze i wciąż prowadzi w strzeleckiej klasyfikacji.

ŻYCIOWY SUKCES AURELI NERLO. Aurela Nerlo (Winspace Orange Seal) zajęła drugie miejsce w kolarskim wyścigu Omloop Het Nieuwsblad. 27-letnią Polkę, która odniosła największy sukces w karierze, na finiszu wyprzedziła Belgijka Lotte Claes (Arkea – B&B Hotels).

NOWOŚĆ W FUTBOLU. Odpowiedzialna za piłkarskie przepisy Międzynarodowa Rada Futbolu (IFAB) zatwierdziła w sobotę istotną zmianę, która wejdzie w życie od nowego sezonu. Jeżeli bramkarz będzie trzymać piłkę dłużej niż osiem sekund, drużyna przeciwna otrzyma rzut rożny.

PREMIEROWY GOL ŚWIDERSKIEGO DLA PANATHINAIKOSU. Karol Świderski zdobył bramkę dla Panathinaikosu Ateny w wygranym 2:0 meczu 25. kolejki greckiej ekstraklasy z Panetolikosem. To jego pierwszy gol dla „Konieczny”, których piłkarzem został w styczniu.

(jb, PAP)

SERWIS PIŁKARSKI

Siedem kolejek czekali na zwycięstwo piłkarze Karwiny. Głód sukcesu i dobra gra w drugiej połowie były kluczem do wygranej nadolziańskiego pierwszoligowca ze Slováckiem 2:0. Trzy punkty zgarnął też w weekend Baník Ostrawa, wygrywając gładko na wyjeździe z Czeskimi Budziejowicami.

• Tak radują się piłkarze Karwiny po zwycięstwie nad Slováckiem. W tej drużynie jest duży potencjał. Fot. mikkarvina

Janusz Bittmar

CHANCE LIGA

MFK KARWINA – SLOVÁCKO 2:0

Do przerwy: 0:0. **Bramki:** 65. Vallo, 88. Čavoš.

Karwina: Lapeš – Vallo, Krčík, Camara, Flejšman – Bužek, Čavoš – Singhateh (81. Ayaosi), Samko (90. Boháč), Šigut – Vecheta (72. Vinicius).

Slovácko: Heča – Ndefe, Vaško, Stojčevski (73. Krmenčík), Koscelník – Trávník, Daniček, Křišťan (83. Havlík) – Kozák (56. Kim), Klíma (83. Kvasina), Sinyavskij (73. Juroška).

W meczu 24. kolejki piłkarskiej Chance Ligi drużyna Karwiny pokonała w niedzielę u siebie Slovácko 2:0. Zanim obie ekipy włączyły czwarty bieg, a stało się tak dopiero w drugiej połowie, w Raju powiało galaktyczną nudą. W drugiej odsłonie futbol spełniał już jednak pierwszoligowe kryteria.

– To był ważny mecz dla obu drużyn. Nam udało się wykorzystać piłkę dłużej niż osiem sekund, drużyna przeciwna otrzymała rzut rożny.

Karwiniacy, którzy po serii porażek i remisów za wszelką cenę chcieli zdobyć w niedzielę komplet punktów na własnym stadionie, rozkrecili się nieco szybciej, niż rywal z Uherskiego Hradziszca. Niemniej

do 45. minuty futbol w Karwinie tracił myszką, a obie jedenastki rywalizowały ze sobą w konkurencji „kto straci więcej piłek”. Rumieńców nabrała gra w drugiej połowie, zwłaszcza jeśli chodzi o styl gry, z jakim wyszedł na murawę po zmianie stron zespół Martina Hyskiego.

Gospodarze postawili bowiem wszystko na ofensywę, licząc na kolejne błędy przeciwnika, który przyjechał nad Olzę w bardzo defensywnym nastawieniu. W 65. minucie kibice na stadionie doczekali się wreszcie piłki w siatce Slovácka – z granicy pola karnego płaskim strzałem na 1:0 trafił Vallo. Ta bramka jeszcze podkręciła tempo meczu, a akcje w czystej pozycji kierowały się na bramkę desperacko broniących się przyjezdnych.

W 87. minucie gospodarze byli bliżej poprawienia rezultatu, ale Samko w czystej pozycji uderzył Panu Bogu w okno. Udało się dopiero minutę później Čavošowi, który w podobnej sytuacji zachował więcej zimnej krwi od młodszego kolegi z drużyny i pewnym uderzeniem podwyższył na 2:0. Podopieczni trenera Hyskiego zrehabilitowali się za niewypał z poprzedniej kolejki, przegranej 0:5 na boisku Jablonca.

CZ. BUDZIEJOWICE – OSTRAVA 0:4

Do przerwy: 0:2. **Bramki:** 13. Šin, 45. Prekop, 68. Kubala, 81. samob. Brabec.

Cz. Budziejowice: Andrew – Pečarík (46. Adediran), Koné (42. Berber), Brabec, Hodouš – Míka – Do-uděra (67. Ekpai), Hubínek, Havelka, Osmančík – Ondrášek (87. Isaac).

Ostrawa: Holec – Frydrych, Cha-luš, Pojezný – Boula, Rigo – Šin (64. Juroška), Buchta (86. Owusu), Kohút (86. Kpoz) – Kubala (77. Grygar), Prekop (77. Láta).

Obowiązkowa wygrana Baníka zrodziła się w łatwym stylu, gospodarze mieli w sobotnim starciu niewiele do powiedzenia. Goście nawiązali do dobrej gry z całego sezonu nawet bez swojego reżysera akcji ofensywnych, Brazylijczyka Ewerton, który z powodu zwichnięcia stawu skokowego wrócił na murawę dopiero w końcówce wiosennej rundy.

Budziejowicką pizzę zaczął kroić jako pierwszy Šin, który w 13. minucie w zamieszaniu podbramkowym szczęśliwie wpakował piłkę do siatki. Wiadomo, apetyt rośnie w miarę jedzenia, jeszcze do przerwy na 0:2 poprawił Prekop, a kolejne dwie bramki ostrawianie zaaplikowali słabo grającym gospodarzom w drugiej odsłonie.

– Obawialiśmy się tego meczu, ale jak widać niepotrzebnie. Pojawili się też zgrzyty w naszej grze, głównie na wstępie drugiej połowy, ale poza tym wszystko wypaliło – skomentował wygraną trener Ostrawy, Pavel Hapal. Przed Banikiem teraz śródowny występ w Pardubicach w ramach Pucharu MOL (18.00).

W innych meczach 24. kolejki: Ołomuniec – Sparta Praga 1:2, Hradec Kralowej – Jablonec 1:1, Teplice – Pardubice 2:0, Liberec – Dukla Praga 1:1, Ml. Bolesław – Pilzno 0:2, Slavia Praga – Bohemians 2:0. **Lokaty:** 1. Slavia Praga 65, 2. Pilzno 52, 3. Sparta Praga 52, 4. Ostrawa 48, ... 11. Karwina 27 pkt. **W następnej kolejce:** Ostrawa – Ml. Bolesław (niedz., 13.30), Hradec Kralowej – Karwina (niedz., 15.30).

CHANCE LIGA NARODOWA

OSTRAVA B – TÁBORSKO 2:2

Do przerwy: 2:2. **Bramki:** 41. Pira, 45. Miček – 30. samob. Fukala, 40. samob. Komljenović.

Ostrava B: Kubný – Říha, Temel, Miček – Bewene, Komljenović (60. Ogbu), Holář, Fukala – Šubert (68. P. Jaroň), Pira (68. Kašpárek), Šudák (60. Havran).

Táborsko: Kerl – Varačka, Nikl, Norvák, Plachý – Bláha, Kateřinaák – Háč (81. Šplichal), Rataj (65. Kopáček), Dordič (90. Polyák) – Hais.

Ratujące się przed spadkiem rezerwy Baníka Ostrava rozpoczęły wiosenną rundę drugiej najwyższej klasy od remisu z Táborskem. Gospodarzom udało się matematycznie majstersztyk: ostrawianie zdobyli wszystkie bramki w meczu, a pomimo to zaledwie zremisowali z rywalem – samobójami popisali się bowiem Fukala i Komljenović.

Remisowy wynik na starcie drugoligowej wiosny nieco rozczarował trenera Ostrawy B, Josefa Dvorníka. – Stać nas było na zwycięstwo, ale niestety nie ustrzegliśmy się błędów. A dwa samobójcze trafienia też nie zdarzają się często. Nie można jednak odmówić chłopakom zaangażowania i determinacji – ocenił spotkanie Dvorník.

W innych meczach 17. kolejki: Opawa – Varnsdorf 0:1, Z. Brno – Chrudzim 0:0, Žižków – Ołomuniec B 2:1, Slavia Praga B – Lišeň 3:0, Jihlava – Sparta Praga B 0:1; wczoraj (po zamknięciu numeru) Zlin podejmował w derbach Prościejów.

III POLONIJNE HALOWE MŚ W TENISIE

- **Gdzie:** Hala Vitality w Wędryni
- **Kiedy:** 3-6 kwietnia 2025
- **Organizator:** PPTS „Beskid Śląski”
- **Zgłoszenia:** na stronie www.beskidcup.com do 24 marca

NA TAFLI MALOWANE

Faza pucharowa hokejowej Tipsport Ekstraligi zbliża się wielkimi krokami. Już w najbliższy piątek rusza runda wstępna play off, w której pewne miejsce w zeszłym tygodniu wywalczyli Stalownicy Trzyniec. obrońcy tytułu w niedzielnym starciu z Pardubicami mogli więc zagrać na względnym luzie. I tak też się stało, ze zwycięskim akordem 3:0 na swoich kijach. Do play off przebili się w ostatniej chwili również hokeiści Witkowice.

• Przyczajony tygrys, ukryty smok, czyli Władimir Dravecký w natarciu na bramkę Pardubic. Fot. ZENON KISZA

Janusz Bittmar

Pod Jaworowy wróciła moc!

Forma Trzynieca u progu play off spędza sen z powiek wielu drużynom. Tak na dobrą sprawę nikt nie chce trafić na starcie fazy pucharowej na Stalowników. O dobrej dyspozycji podopiecznych Zdeňka Motáka przekonali się w niedzielę hokeiści Pardubic, którzy są w odwrotnej sytuacji – im bliżej play off, tym gorzej grają.

Na listę strzelców niedzielnego spotkania w Werk Arenie wpisali się wyłącznie gospodarze. Na 1:0 trafił w 14. minucie Libor Hudaček, asystę przy bramce słowackiego snajpera zanotował obrońca Marian Adámek.

Wychowanek trzynieckiego hokeja był też obecny na lodzie podczas drugiej bramki z kija Daniela Kurovskiego, najlepszy strzelec Stalowników w tym sezonie w 31. minucie spod lewej bandy zaskoczył pardu-

bickiego Willa, trafiając na 2:0. Gratując bez ikry Dynamo w ostatnich minutach spotkania skapitulowało po raz trzeci, wynik sielanki na 3:0 w Werk Arenie ustalili w 59. minucie William Čácho. Czyste konto wyłapał Ondřej Kacetl, co też dobrze wroży przed startem kluczowej fazy sezonu.

– Wrócił stary, dobry Trzyniec. Nie zerkamy wstecz, dla nas liczy się każdy następny mecz. W play off wszystko może się zdarzyć – zaznaczył Kacetl, jeden z bohaterów niedzielnego pojedynku w Werk Arenie.

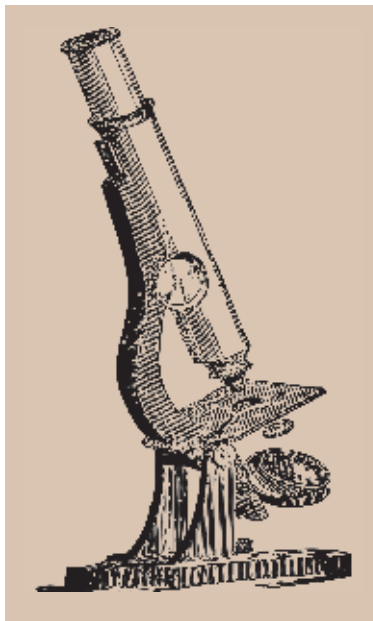
»Przygotówka«
do play off i baraży

W najbliższy wtorek karuzela zasadniczego sezonu Tipsport Ekstraligi dokończy w Litwinowie. W ostatniej, 52. kolejce Stalownicy Trzyniec zaprezentują się na lodzie Litwinowa. Wszystkie mecze wtorkowej kolejki rozpoczynają się o tej samej porze, o 18.00. Start fazy wstępnej

play off zaplanowany został na piątek 7 marca, a Stalownicy rozpoczną walkę na wyjeździe – i to dwukrotnie, w piątek i sobotę. W pojedynku z nieznanyam jeszcze rywalem do awansu potrzebne będą trzy zwycięstwa. Przed własną publicznością, w trzecim spotkaniu serii wstępnej, trzynieczanie zaprezentują się w poniedziałek 10 marca.

Wiadomo też, kto zagra w barażach ze zwycięzcą I Ligi: na ostatnim miejscu w ekstraligowej tabeli sezon zasadniczy zakończy Ołomuniec. Grabarzowi spod łopaty uciekło Kladno, a także Witkowice. Ostrawianie w dodatku wywalczyli w niedzielę awans „za pięć dwunastą” do rundy wstępnej play off, pokonując na wyjeździe Kladno 5:0. Nad Ostrawicą procentuje myśl szkoleniowa Václava Varadi, który przejął witkowską drużynę w okresie największego kryzysu i udowodnił wszystkim, że jest jednym z najlepszych trenerów na czeskim hokejowym podwórku.

RETROSKOP

(jb)

Fot. ARC

Michael Morys-Twarowski

Najstynniejszym przedstawicielem rodu był lekarz i polski działacz narodowy Wacław Seidl, aktywny na Śląsku Cieszyńskim na przełomie XIX i XX wieku.

Jeśli chodzi o polskich działaczy narodowych w naszym regionie, to absolutna większość wywodziła się z miejscowych rodzin chłopskich – wystarczy przypomnieć takie nazwiska, jak Stalmach, Cinciata, Cieñciała, Świeży, Michejda czy Londzin. Bywali też przybysze z Galicji, najstynniejszym był bez wątpienia Tadeusz Reger, lider polskich socjalistów na Śląsku Cieszyńskim. Na tym tle oryginalną genealogią wyróżniał się Wacław Seidl, będący wnukiem nauczyciela z Machova, miejscowości położonej dzisiaj w województwie kralowohradeckim.

Galicyski poborca podatkowy

Franciszek Seidl – a właściwie Franciszek Seidl albo Franz Seidl – był, jak się rzekło, nauczycielem w Machovie. Jego syn, Józef Seidl, urodził się w 1812 roku. Pracował jako urzędnik w Galicji. Był też poborcą podatkowym. Jesień życia spędził w Morawskiej Ostrawie, gdzie zmarł 28 września 1904 roku. „Pogrzeb odbył się przy licznym udziale publiczności” – pisał „Głos Ludu Śląskiego”, wydawany we Frysztacie.

Józef Seidl był prawdopodobnie dwukrotnie żonaty: po raz pierwszy z Symforozą Frenzel, po raz drugi z Henryką Czermak. Z pierwszego małżeństwa pochodził Wilhelm (1850-1912), prawnik, prezes Sądu Obwodowego w Rzeszowie, działacz społeczny i narodowy, członek m.in. Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie. Z drugiego małżeństwa pochodził Wacław (1867-1939), o którym poniżej. Dzieci najpewniej było więcej, jednak mobilność galicyj-

skich urzędników jest sporym wyzwaniem dla genealogów – trzeba przejrzeć metryki co najmniej kilku parafii. Nieocenioną pomocą służy tutaj serwis Geneteka, gdzie indeksy można liczyć już w milionach.

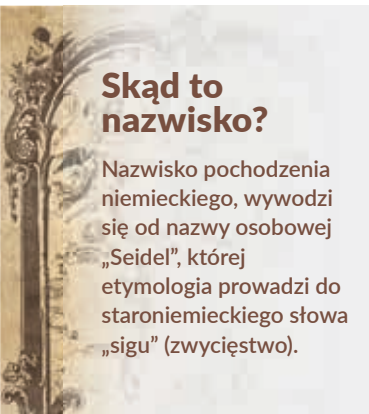
»Najgorętszym (...) przedmiotem jego ukochania pozostał Śląsk Cieszyński«

Wacław Seidl urodził się w Dębicy, gimnazjum kończył w Tarnowie, a studia medyczne w Pradze. W 1894 roku został lekarzem górniczej Kasy Brackiej w Niemieckiej Lutyni. Szybko zaangażował się w działalność społeczną i narodową. Znalazł się w gronie założycieli „Głosu Ludu Śląskiego”, będącego początkowo organem prasowym tzw. „radykałów frysztackich”. Ostatecznie Seidl politycznie związał się z polskimi socjalistami.

W 1900 roku przeniósł się do Morawskiej Ostrawy, ale nadal angażował się w różne inicjatywy na Śląsku Cieszyńskim. W 1912 roku wrócił do naszego regionu, zostając lekarzem naczelnym i dyrektorem Domu Zdrowia dla Żon i Córek Górników i Robotników w Bystrej koło Bielska. W 1920 roku opuścił Śląsk Cieszyński, pracując kolejno w Drohobyczu, we Lwowie, w Wysowej-Zdroju (powiat gorlicki) i Krynicy. Od 1934 roku mieszkał w Krakowie. Zmarł w 1939 roku w Rabce-Zdroju.

Jak widać, Wacław Seidl był bardzo mobilny, ale tylko jeden region zajmował szczególne miejsce w jego sercu. Jak pisała działaczka socjalistyczna Dorota Khuszyńska, „najgorętszym jednak przedmiotem jego ukochania pozostał Śląsk Cieszyński, zwłaszcza kresy

Seidlowie

Skąd to nazwisko?

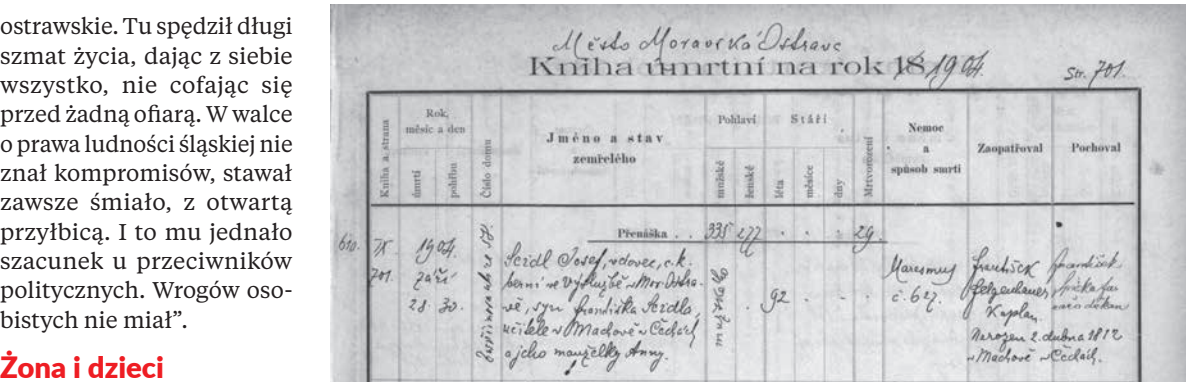
Nazwisko pochodzenia niemieckiego, wywodzi się od nazwy osobowej „Seidel”, której etymologia prowadzi do staroniemieckiego słowa „sigu” (zwycięstwo).

Skąd ten ród?

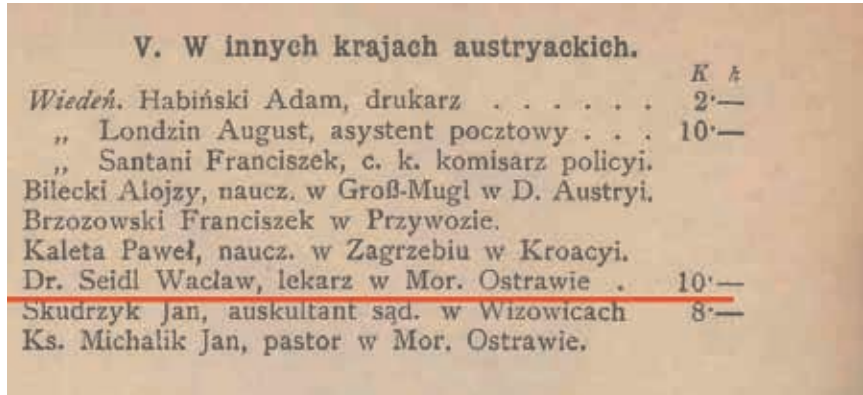
Dziadek Wacława Seidla pochodził z miejscowości Muchov v kraju hradeckim.

Gdzie doczytać?

Krzysztof Brożek, „Seidl Wacław (1867-1939)”, (w:) „Polski słownik biograficzny. T.36”, 1995-1996 (biogram dostępny online na stronie ipsh.nina.gov.pl).

● Metryka zgonu Józefa Seidla, zmarłego w 1904 roku. Źródło: Archiwum Krajowe w Opawie.

● Wacław Seidl na liście członków Towarzystwa Naukowej Pomocy Księstwa Cieszyńskiego. Źródło: „Sprawozdanie Towarzystwa Naukowej Pomocy Księstwa Cieszyńskiego”, 1901, s. 9. Zdjęcia: ARC

poźniej w Poznaniu. Jej mężem był Antoni Trzos (ur. 1898), „urzędnik prywatny”. Z kolei Olga, uzyskawszy doktorat w zakresie botaniki i geologii, znalazła zatrudnienie w Muzeum Śląskim w Katowicach. W latach II wojny światowej była łącz-

niczką Armii Krajowej. Od 1945 roku pracowała w Krakowie – najpierw na Uniwersytecie Jagiellońskim, później na Akademii Medycznej (obecnie ponownie w strukturach UJ). Zmarła w 1969 roku.

Romowie i Polacy uczcili rocznicę utworzenia obozu cygańskiego w Auschwitz

Romowie i Polacy upamiętnili przypadającą 26 lutego 82. rocznicę utworzenia przez Niemców w KL Auschwitz II-Birkenau tak zwanego obozu cygańskiego (Zigeunerlager). Wspólnie oddali hołd ofiarom. W Auschwitz zginęło 21 tys. Romów i Sinti.

Przedstawiciele oświęcimskich instytucji – Stowarzyszenia Romów w Polsce oraz Centrum Historii i Kultury Romów, a także brzeszczańskiej Fundacji Auschwitz-Birkenau Pobliskie Miejsca Pamięci – zapalili znicze i złożyli kwiaty przy bocznicy kolejowej, tak zwanej Judenrampe (znajduje się ona między obozami Auschwitz I i Auschwitz II-Birkenau; na niej wysiadali deportowani), a także przed pomnikiem w byłym Zigeunerlager.

Dyrektor Centrum Historii i Kultury Romów Władysław Kwiatkowski przypomniał, że Holokaust Romów pochłonął blisko 500 tys. ofiar. – W przeciwieństwie do Zagłady Żydów historia ta przez dekady pozostawała marginalizowana w świadomości historycznej. Dopiero w XXI wieku zaczęto szerzej mówić o tej tragedii, między innymi dzięki badaniom historycznym i wystawom dokumentującym losy Romów i Sinti podczas II wojny światowej – wskazał.

Kwiatkowski podkreślił, że pamięć o tragicznych wydarzeniach jest wspólnym obowiązkiem. – Auschwitz to nie tylko historia, ale także ostrzeżenie dla przyszłych pokoleń, by nigdy więcej nienawiść i uprzedzenia nie prowadziły do ludobójstwa – oznajmił.

W Auschwitz pierwsi Romowie zostali uwięzieni 9 lipca 1941 roku. Jednostka niemieckiej policji kryminalnej z Katowic skierowała tam dziesięć osób, wśród których było dwóch polskich Romów.

26 lutego 1943 roku na bocznicy Judenrampe przysyłali pierwszy transport Romów i Sinti z Niemiec. Zapoczątkował istnienie Zigeunerlager na wydzielonej części obozu Birkenau. W następnych 17 miesiącach deportowano tu około 23 tys. Romów i Sinti z Rzeszy i terenów okupowanych, z czego blisko 21 tys. zostało zarejestrowanych jako więźniowie. Wśród nich były także osoby starsze, kobiety i dzieci.

Były więzień Antonin Absolon wspominał po wojnie moment przybycia do obozu. – W końcu doszliśmy do jednej wielkiej bramy, gdzie nam

się kazali zatrzymać i tam nas zaczęli liczyć. Potem szliśmy po szerokiej drodze pomiędzy drewnianymi barakami do jednego z nich, gdzie musieliśmy położyć nasze rzeczy. Potem nas wywoływali i ustawiali w szeregu, na ręce nam tatuowali numery (...). Przyszykali numery na ubrania i czerwoną farbą robili na nich krzyż, a na spodniach lampasy. Trwało to całą noc. Rano nas ustawili w szeregu, rze- czy musieliśmy zostawić w baraku i odprowadzili nas do sąsiedniego obozu (...). W tym budynku było wielkie pomieszczenie, gdzie wszyscy musieli się rozebrać do naga. To było okropne. Ludzie się nie chcieli rozbierać, ponieważ tam byli wszyscy razem, mężczyźni, kobiety i dzieci. Zaczął się krzyk, bicie i płacz. (...) Ubranie musieliśmy związać tak, żeby było widać numer. Potem nas ostrzygli i ogolili.

(PAP)

MK PZKO w Wędrzynie zaprasza na przedstawienie teatralne Teatryku bez Kurtyny w niedzielę 9 marca o godz. 16.00 do „Czytelni”.

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30. **POLSKIE AUDYJCJE:** po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz. **RADIO KATOWICE:** „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet zaprasza 5 marca na wycieczkę do wypoczynalnych strojów w Suchej Górnej. Zbiórka o godz. 14.20 na dworcu autobusowym w Hawierzowie. **CZ. CIESZYŃ-SIBICA** – Zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze, które odbędzie się w piątek 7 marca o godz. 17.00 w Domu Polskim.W programie: występ dzieci z przedszkola w Sibicy, sprawozdanie z działalności MK PZKO w 2024 roku, plan na rok 2025 oraz prelekcja Władysławy Magiery, autorki książki „Saga rodu Górniaków z Sibicy”. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych, również spoza naszego koła.

KLUB SENIORA „PRZYJAŹŃ” – Zaprasza członków na spotkanie 10 marca o godz. 16.00 do Domu Polskiego PZKO w Karwinie-Frysztacie. **OSTRAWA** – Stolik Polski zaprasza w środę 5 marca o godz. 17.00 na odczyt prof. dr hab. Zdzisława Gębołysia (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) na temat „Prochaskowie – ród drukarzy z Cieszyna” do sali multimedialnej Muzeum Ostrawskiego przy Rynku Masaryka.

ORŁOWA-LUTYNIA – MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze połączone z obchodami Dnia Kobiet, które odbędzie się w sobotę 8 marca o godz. 15.00 w Domu PZKO. W programie: występ chóru mieszanego „Zaolzie” oraz tercetu wokalnego „La Frella”. Ponadto zebranie sprawozdawcze MK PZKO.

PTM – Zaprasza na kolejne spotkanie członków i sympatyków PTM 7 marca o godz. 17.00 do „Nezo Cafe”, Rynek Uniwersytecki 1919/4 w Karwinie-Frysztacie. Spotkanie dyskusyjne przy kawie i ciastku. W ramach dyskusji kilka ciekawostek na temat tego, jak nie niszczyć sobie zdrowia.

PTTS „BŚ” – Uwaga, zamiana wy-sieczek! 8 marca zamiast z Bukowca do Nawisja zapraszamy na wycieczkę z Łomnej Dolnej na Skalkę, Małą Skalkę z zejściem do Mostów k. Jablonkowa – 12 km. Prowadzi Marta Fierla, tel. 773 759 997. Raczki (nesmeky) obowiązkowe. Dojazd do Łomnej Dolnej-Pod Akaty o 9.06 autobusem 870107 z Orłowej o 7.40, z Karwiny (Uniwersytet) o 8.04, z Cz. Cieszyna o 8.21, z Nawisja o 8.55. Pociągami z Cz. Cieszyna o 8.18 do Nawisja, tam przesiadka do autobusu do Łomnej o 8.55.

SUCHA GÓRNA – MK PZKO zaprasza wszystkie panie, członkinie zespołów, klubów i chórów na spotkanie z okazji Dnia Kobiet w sobotę 8 marca od godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie: popołudnie z kabaretem.

WSPOMNIENIA

Można odejść na zawsze, by stale być blisko.
Ks. Jan Twardowski
W czwartek, 27 lutego 2025, obchodziliby swoje 90. urodziny nasza Kochana
śp. KAZIMIERA BAJER
z Suchej Górnej
Z miłością i szacunkiem wspomina córka z rodziną.
GŁ-128

Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych.
Dnia 3 marca minęła 14. rocznica śmierci
STANISŁAWA HELISA
z Czeskiego Cieszyna-Sibicy
zaś 17 marca minie 3. rocznica śmierci Jego Mamy
MARII HELIS
O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina.
GŁ-133

Można odejść na zawsze, by stale być blisko.
Dnia 5 marca minie druga rocznica, kiedy nas opuściła
śp. MARTA KAIM
O chwilę wspomnień i modlitwę proszą najbliżsi.
GŁ-107

Kto kochał – nie zapomni, kto znał – niechaj wspomni.
Dnia 5 marca 2025 upływa pierwsza rocznica, kiedy opuścił nas
śp. TADEUSZ KOŁATEK
z Orłowej-Lutyni
O chwilę wspomnień proszą żona Elżbieta, córki Irena i Renata z rodzinami oraz bratanek Roman z rodziną.
RK-006

Dnia 5 marca obchodziłaby 100 lat nasza Kochana Mama, Babcia i Prababcia
śp. HELENA LAJCZYKOWA
z Łąk
4. 11. 2024 wspominaliśmy 20. rocznicę Jej śmierci. O cichą modlitwę prosi najbliższa rodzina.
RK-010

OFERTY

KUPIĘ jakiegokolwiek instrumenty muzyczne i antyki. Tel. 608 374 432.
GŁ-092

WYSTAWY

CZ. CIESZYŃ, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, galeria w holu na parterze: wystawa „Z historii szkolnictwa polskiego w Karpętnej”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.
CZ. CIESZYŃ, KONGRES POLAKÓW, ul. Grablińska 458/33: wystawy pt. „Święty Jan Paweł II” oraz „Ofiarne życie Anny Ruckiej (1903-1944)”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.
MUZEUM TĘŚIŃSKA, ul. Główna 115/15, Cz. Cieszyn: wystawa pt. „Hans Mrogała (1914-1975)”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00, so i nie: w godz. 9.00-17.00.
TRZYNIEC, GALERIA MIASTA TRZYNCA, Rynek Wolności 526, Trzynieć: do 28. 3. wystawa Karin Pifařikowej pt. „Čistá práce”. Czynna: po-pt: w godz. 8.00-16.00.

INFORMATOR

Dnia 4 marca obchodziliby 100 lat nasza Kochana Mama
śp. ANNA PARZYKOWA
z Cierlicka
Wspominają synowie Tadeusz, Józef i Władysław z rodzinami.
GŁ-123

Dnia 6 marca 2025 minie 10. rocznica śmierci naszej Kochanej
śp. MARII POSTUWKI
ze Stanisławic
O chwilę wspomnień i modlitwę proszą najbliżsi.
GŁ-134

Nie umarli, o których pamięć trwa.
Dnia 2 marca 2025 upływa siódma rocznica, kiedy opuściła nas
śp. DANUTA TRZASKALIKOWA
z Karwiny-Nowego Miasta
O chwilę wspomnień proszą mąż i synowie z rodzinami.
RK-007

NEKROLOGI

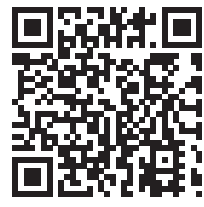
W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i przyjaciół, że dnia 22 lutego 2025 zmarła w wieku 75 lat nasza Kochana Matka, Babcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia
śp. JADWIGA MULKOWA
z domu Rusek, zamieszkała w Rychwałdzie
Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 7 marca 2025 o godzinie 15.00 w kościele katolickiego w Lutyni Dolnej.
Zasmucona rodzina.
GŁ-130

Nie czekajcie, ja nie wrócę. Nie śpieszcie się, ja poczekam.
Pogrążeni w wielkim żalu zawiadamiamy, że 28 lutego 2025 zmarł w wieku 94 lat nasz Najukochańszy Mąż, Ojciec, Dziadek, Wujek, Kuzyn
pan OTON WANIA
pochodzący z Ropicy, zamieszkały w Dąbrowie.
Ostatnie pożegnanie odbędzie się w środę 5 marca o godz. 13.00 w kaplicy na cmentarzu ewangelickim w Ropicy.
Najbliżsi.
GŁ-131

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu” jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickacentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

Znajdź nas na YouTube

PROGRAM TV

WTOREK 4 MARCA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Droga. Numer próbny **9.00** Ranczo 5 (s.) **9.55** Komisarz Alex 7 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 17 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.55** Natura w Jedyńce. Opowiescie z dzikiego Madrytu **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akacyjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie (s.) **21.05** Raport specjalny **22.05** Za horyzontem (film USA).

TVP 2

6.25 Duchowym szlakiem **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** W poszukiwaniu dobrego filmu **11.55** ZdroWY Plan **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque. Turniej mistrzów **14.35** Na sygnale **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque. Turniej mistrzów **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.55** M jak miłość (s.) **21.55** Na sygnale **22.30** Magazyn Ekspresu Reporterów

23.30 Święty (film kryminalny)

Wiosną 1986 roku skradziono z Katedry Gnieźnieńskiej symbol kultu, wykutą w srebrze figurę Świętego Wojciecha z barokowego relikwiarza. Porucznik milicji, w rolę którego wcielił się Mateusz Kościukiewicz, nawiązuje współpracę z duchownymi – gospodarzami Katedry. Obie strony dążą do odzyskania rzeźby, ale współpraca jest trudna, bo stosunki Kościoła i państwa nigdy dotąd nie były tak napięte. Kradzieży dokonano niecałe dwa lata po śmierci księdza Jerzego Popiełuszki... Czy komuś zależy, aby nie udało się rozwiązać zagadki, a może okoliczności są wyjątkowo trudne?

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Kraków **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Kuchenne rewolucje. Chorzów **13.25** Ukryta prawda **16.35** Detektywi. Pokuta (s.) **17.40** Szpital św. Anny (s.) **19.00** Fakt **19.40** „Przebieganie” - relacja z premiery **19.45** Uwaga! **20.00** Doradca smaku (mag.) **20.10** Na Wspólnej (s.) **20.50** Kuba Wojewódzki (talk-show) **22.00** Skazani na Shaw-skat (dramat USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Trudne sprawy. **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sort, pogoda **19.40** Uroczysko (s.) **20.10** Ninja vs Ninja (reality show) **22.15** Tożsamość Bourne'a (thriller, Czechy/Niemcy/USA).

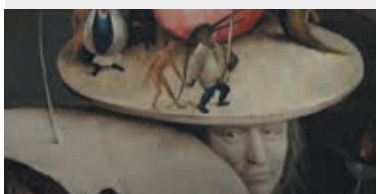
TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.45** Pierwsze spojrzenie (film) **10.10** Śladami gwiazd **10.40** Wszystko-party **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Sama w domu **14.00** Buleczki z rana **14.30** Przesłuchanie Antonina Panenki **14.55** Wampir w wieżowcu (film) **15.55** Magnum (s.) **16.45** Podróż po Górnej Aragonii **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Sprawy prowadzi Imma Tataranni (s.) **22.05** Oferta (s.) **22.55** Szeptem (film) **0.25** Kruk (s.) **1.20** Ciekawostki z regionów.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna planeta **9.20** Odejsja: mit czy rzeczywistość? **10.15** Sto dni w Wersalu **11.10** Antarktyda z lotu ptaka **12.05** Nie poddawaj się **12.30** Na pływalni z Stanisławem Divišem **13.00** Mistrzowie medycyny **13.30** Doskonali morscy łowcy **14.25** Mistrzowie szyfrów

15.15 Malarz diabła

Na jednym ze swoich najśłynniejszych obrazów Hieronymus Bosch uwiecznił między innymi bardzo szczególne naczynie ceramiczne – filiżankę produkowaną w średniowieczu w małym morawskim miasteczku Loštice. Stamtąd eksportowano ją do całej Europy Środkowej i przez sto lat cieszyła się popularnością w wiejskich pubach i na królewskich stołach. Wraz z zakończeniem jej produkcji zniknęła także wiedza na temat technologii jej produkcji. Jej tajemnicę rozwiązała grupa ekspertów zrzeszonych w Towarzystwie Loštic Cup...

15.45 Dzikie światy **16.30** 8 dni, które stworzyły Rzym **17.15** Wspaniałe amerykańskie miasta **18.10** Magia Wielkiej Brytanii **19.00** Na biegówkach po Czechach **19.15** Magazyn chrześcijański **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Królowe starożytności Egiptu **21.00** Zeznanie Karla Hvižďala **21.55** Zelenski **22.45** Powstanie i upadek nazistów **23.40** Pożar Reichstagu **0.30** Kwartet.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.20** Ulica (s.) **9.25** Mozaika (s.) **10.50** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.30** Zmienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Pewna rodzina (s.) **21.50** Gumy (s.) **22.25** Comeback (s.) **23.00** Po twojej stronie **23.45** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.05** M.A.S.H. (s.) **9.15** Gliniarz (s.) **10.35** Zoo Nowe początki (s.) **11.35** Agenci NCIS (s.) **13.30** Policja w akcji **14.30** Incognito **15.40** Tak jest, szefie! **16.50** Nakryto do stołu! **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Kolejka (s.) **21.35** 7 przypadków Honzy Dědky **23.55** Tak jest, szefie! **1.05** Policja w akcji.

ŚRODA 5 MARCA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) święta **8.00** Droga. Ostatnich gryzą psy **9.00** Ranczo 5 (s.) **9.55** Komisarz Alex 7 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 17 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.35** Rok w ogrodzie extra **12.55** Natura w Jedyńce. Lodowe królestwo panteiry śnieżnej **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej)

15.35 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej)

Klasyczna łamigłówka przedstawiona w atrakcyjnej formie telewizyjnego show. Nie zabraknie rywalizacji, intrygujących zagadek i dobrej zabawy. Zawodnicy będą się musieli wykazać wiedzą, refleksiem i umiejętnością kojarzenia. Codziennie od poniedziałku do czwartku czworo uczestników będzie walczyć o tytuł finalisty dnia, by w piątek zmierzyć się ze sobą w finale tygodnia. Łuźne prowadzenie, proste zasady i dynamiczne lub przewrotnie skonstruowane hasła sprawiają, że teleturniej spodoba się każdemu. Gospodarzem programu jest Radosław Brzózka.

16.05 Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy (mag.) **18.45** Akacyjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Królowie. Śmierć zdrajcy (s.) **20.55** Piłka nożna. Liga Mistrzów UEFA **23.05** Replikant (thriller SF USA).

TVP 2

6.25 Pożyteczni.pl **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Rodzina (nie od) święta. Karać czy nie karać? **11.50** Jak to się mówi, czyli Kasia u Braćczyka (mag.) **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Miłości i nadzieja (s.) **14.05** Va banque. Turniej mistrzów (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque. Turniej mistrzów (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.35** Przepis dnia (mag.) **20.50** Na dobre i na złe (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **23.00** Ślub na medal (komedia romantyczna).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Biedrusko - Czerweli Pancerni **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Kuchenne rewolucje. Elbląg **13.25** Ukryta prawda **16.35** Detektywi (s.) **17.40** Szpital św. Anny (s.) **19.00** Fakty **20.00** Doradca smaku (mag.) **20.10** Na Wspólnej (s.) **20.50** You can dance - po prostu tańcz! **21.55** Nie martw się, kochanie (thriller USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny (s.) **10.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.40** Uroczysko (s.) **20.10** Kabaret K2. Jedziemy po bandzie **21.50** Kiler (komedia polska).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.45** Chwila dla piosenki **10.00** Co umiały nasze babcie **10.30** Sprawy prowadzi Imma Tataranni (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Sama w domu **14.00** Kot to nie pies **14.30** Przygody kryminalistyki (s.) **15.20** Łakierka (film) **16.00** Magnum (s.) **16.45** Podróż po Izmirze **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.15** Serce (s.) **21.10** 13. komnata Chili Ta **21.40** Karetka II (s.) **22.40** Żandarm na emeryturze (film) **0.20** Kruk (s.) **1.10** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Królowe starożytności Egiptu **9.25** Zwierzęca odyseja - podróże afrykańskich słoni **10.20** Magia Wielkiej Brytanii **11.10** GEN **11.30** Tajemnice II wojny światowej **12.25** Cuda techniki **13.55** Droga z potraza **14.05** Izrael, kraj kontrastów **15.00** Wiadomość od Oldřicha Stránskiego **15.15** Klucz **15.40** Zbrodnia w Katyniu **16.40** Czaszka

17.05 Zeznanie Karla Hvižďala

Karel Hvižďala jest pisarzem, dziennikarzem, eseistą, dramaturgiem, dokumentalistą, jest swego rodzaju kronikarzem XX wieku, ale kontynuuje go także w obecnym stuleciu. Jego ostatnia książka kończy się w marcu 2022 roku. W trwających niespełna rok wpisach do pamiętnika rejestruje swoje wewnętrzne i prywatne przeżycia, wspomnienia, komentarze i lęki na tle wydarzeń krajowych i światowych, których eskalacją jest fatalny atak Rosji na Ukrainę i wojna. Wiemy, co się stało. Ale nie wiemy, co będzie dalej...

18.00 Historie budowli **18.10** Zaginione egipskie skarby **18.55** Bogowie i bohaterowie antycznych mitów **19.15** Babel **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Eva Longoria i wszystkie smaki Meksyku **20.45** Kraina Dana Barty **21.15** Mistrzowie medycyny **21.45** Po nas nie będzie potopu **22.15** Cuda techniki **23.05** Babilon Berlin (s.) **23.55** Niezniszczalni – jedna misja, cztery losy **0.50** Lotnicze katastrofy.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.20** Ulica (s.) **9.25** Pewna rodzina (s.) **10.50** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.35** Zmienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Ekstremalne zmiany (reality-show) **22.00** Survivor Czechy i Słowacja (reality-show) **0.00** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.05** M.A.S.H. (s.) **9.15** Koledzy (s.) **10.40** Zoo Nowe początki (s.) **11.40** Agenci NCIS (s.) **13.30** Policja w akcji **14.30** Incognito **15.40** Tak jest, szefie! **16.50** Nakryto do stołu! **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Bohater (s.) **21.40** Show Jana Krausa **23.45** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

CZWARTEK 6 MARCA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie **8.00** Droga. Pasażer z nożem w kieszeni (s.) **9.00** Ranczo 5 (s.) **9.50** Komisarz Alex 7 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 17 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.55** Natura w Jedyńce. Szymbansy w Ugandzie **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akacyjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie (s.) **21.05** Ojciec Mateusz 32 (s.) **22.05** Sprawa dla reportera **23.05** Bóg i wojownicy lunaparków (film dokumentalny).

TVP 2

6.20 Operacja zdrowie (mag.) **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Wspólny dom (mag.) **11.50** Jedzenie ma znaczenie (mag.) **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque. Turniej mistrzów (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłości i nadzieja (s.) **18.15** Va banque. Turniej mistrzów (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Tak to leciało! (teleturniej) **21.50** Kruk 2. Czorny Woron nie śpi (s.) **22.50** Informacje kulturalne **23.10** Hala odlotów (talk-show).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Mielec **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Kuchenne rewolucje. Płock **13.35** Ukryta prawda **15.50** Skoki narciarskie. Mistrzostwa świata - Trondheim **20.25** 19.00 Fakty **19.40** Uwaga! **20.00** Doradca smaku (mag.) **20.10** Na Wspólnej (s.) **20.50** Kuchenne rewolucje. Świdnica **21.55** Podejrzeni zakonani (komedia romantyczna)

23.55 8 rzeczy, których nie wiecie o facetach (komedia)

Siła przyjaźni, chwile wzruszenia i szalone przygody uwielbianych przez widzów bohaterów. Jak potoczyły się ich losy? Co nastąpiło po przyszłościowym: żyli długo i szczęśliwie? W nowej odsłonie komedi o męskich „słabościach” Ricky walczy z twórczym kryzysem, Jarosław z atakami paniki, Filip szaleje na giełdzie, Stefan próbuje zapanować nad złością, a Kordian poskłada złamane serce. Tylko Tomek, jako jedyny z przyjaciół, nadal odważnie spełnia marzenia...

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny. Zaopiekuj się mną **10.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.40** Uroczysko (s.) **20.10** Nasz nowy dom (reality show) **21.15** Przyjaciółki (s.) **22.25** Komisarz Mama (s.) **23.35** Azyl (thriller USA).

PROGRAM TV

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – HAWIERZÓW: Wszystko w rodzinie (4, godz. 19.00) **p KARWINA:** Wszystko w rodzinie (5, godz. 19.00). **SCENA BAJKA – TRZYNIEC:** Prince Bajaja (4, godz. 9.00).

CO W KINACH

JABLONKÓW: Holka ode vedle (4, godz. 18.00).

CZ. CIESZYN – Central: Hamlet (4, godz. 17.30); Mufasa. Król Lew (5, godz. 16.30); Moje na dwoje (6, godz. 16.30); September 5 (6, godz. 18.30).

HAWIERZÓW – Centrum: Rebelious (4, 5, godz. 17.00); Dziewczyna z igłą (4, godz. 18.00); Bridget Joneses. Szalejąc za facetem (4, 5, godz. 19.00); Holka ode vedle (5, godz. 9.30); Anora (5, godz. 18.00); Jeżek Sonic 3. Szybki jak błyskawica (6, godz. 17.00); September 5 (6, godz. 18.00); Mickey 17 (6, godz. 19.00).

KARWINA – Centrum: Moje na dwoje (4, godz. 16.30; 6, godz. 17.30); Vaiana 2 (5, godz. 17.30); Bridget Joneses. Szalejąc za facetem (5, godz. 20.00); September 5 (6, godz. 20.00).

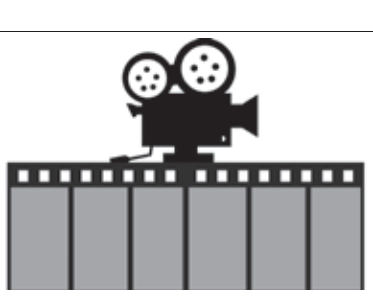
KARWINA – Ex: Dziewczyna z igłą (6, godz. 18.00).

CIESZYN – Piast: Jeden na milion (4-6, godz. 15.30); Maria Callas (4, godz. 17.30); Emilia Perez (4, godz. 10.00, 19.45; 5, 6, godz. 17.30); **Dziewczyna z igłą** (5, godz. 20.00).

CO W STREAM-IE

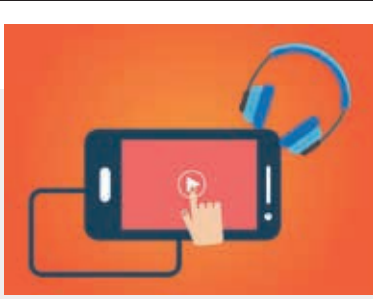
Dzień zero

Wciągający thriller polityczny z Robertem De Niro w roli George'a Mullena, byłego prezydenta USA, który po zakończeniu kadencji stara się prowadzić spokojne życie. Jednak gdy seria skoordynowanych ataków cybernetycznych i terrorystycznych wstrząsa krajem, Mullen zostaje wciągnięty w sieć spisków sięgających najwyższych szczebli władzy. Odkrywa, że klucz do rozwiązania zagadki tkwi w jego przeszłości – w decyzjach, które podjął jako przywódca. Współpracując z dociekliwą dziennikarką i agentami służb specjalnych,

Karoline, młoda pracownica fabryki stara się przetrwać w Kopenhadze tuż po pierwszej wojnie światowej. Gdy zachodzi w ciążę, traci pracę i zostaje pozostawiona sama sobie. Wtedy poznaje Dagmar - charyzmatyczną właścicielkę nielegalnej agencji adopcyjnej, pomagającą matkom znaleźć nowe domy dla ich niechcianych dzieci. Nie mając żadnej alternatywy, Karoline podejmuje u Dagmar pracę jako mamka. Kobiety nawiązują nć porozumienia, jednak świat Karoline rozpada się na kawałki, gdy odkrywa szokującą prawdę o swojej młodości.

● Kadr z filmu „Anora”. Fot. mat, prasowe

rozpoczyna wyścig z czasem, by zapobiec globalnej katastrofie. Serial pełen jest napięcia, politycznych manipulacji i zwrotów akcji, ukazując kulisy walki o wpływy i tajemnice skrywane przez rządzących. To opowieść o władzy, konsekwencjach decyzji i cienkiej granicy między patriotyzmem a zdradą.

Gdzie oglądać: Netflix

Oscary rozdane

POSTSCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

- 1. duży, prostokątny płat grubej miękkiej, wełnianej tkaniny, używany zwykle jako przykrycie
- 2. „...Schindlera”, film S. Spilberga lub inaczej spis, wykaz sporządzony według jakiejś zasady
- 3. stałe posady, stanowiska służbowe
- 4. dni po angielsku.

Wyrazy trudne lub mniej znane: PLED

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

- 1. lansowane, cieszące się popularnością przez pewien czas wzory ubrań, maki- jażu, fryzur itd.
- 2. czas trwania czegoś, np. ...próbny, dla stażysty
- 3. gruby koc do okry- cia grzbietu konia
- 4. słone, bezodpływo- we jezioro w Dzi- buti, w zapadlisku tektonicznym Afar.

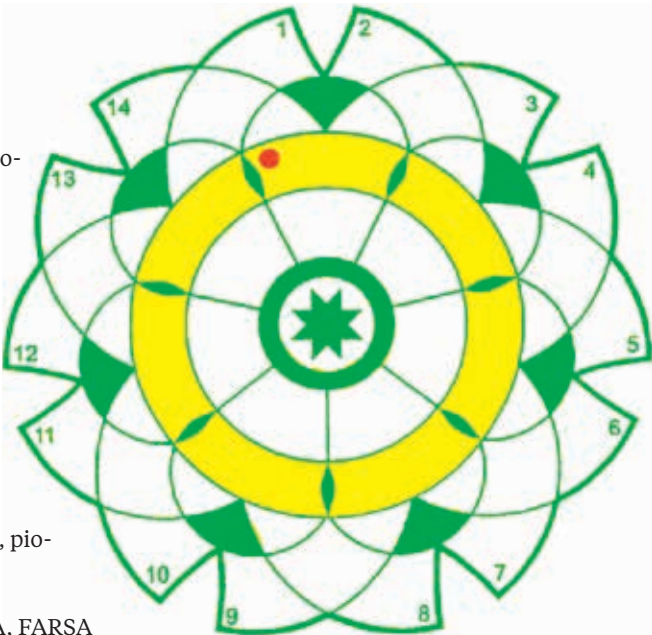
Wyrazy trudne lub mniej znane: ASAL

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

ROZETKA

Rozwiązaniem jest nazwa miasta na prawach powiatu. To stolica województwa warmińsko-mazurskiego, kurii archidiecezji warmińskiej i greckokatolickiej eparchii. Główny ośrodek gospodarczy, edukacyjny i kulturowy, siedziba władz i instytucji regionu, a także węzeł kolejowy i drogowy. Jest to największe miasto na Warmii...

- 1. jeleniowaty ssak z naszych lasów
- 2. Celsjusza lub Beauforta
- 3. artysta grający rolę w teatrze lub w filmie
- 4. komiczna scena lub niedorzeczność, kpina
- 5. duża płyta szkła, lodu lub niezmaczona, lśniąca po- wierzchnia jeziora
- 6. bywa z piorunami lub w szklance wody
- 7. dawniej o szkolnym internacie
- 8. miasto w zachodniej Australii
- 9. Władysław, poeta, dramaturg, publicysta (zm. 1913)
- 10. porwał Stasia i Nel w powieści „W pustyni i w puszczy”
- 11. imię Piaf, francuskiej piosenkarki
- 12. bardzo drobna kasza z pszenicy, łatwo strawna
- 13. określenie rdzennego mieszkańca Górnego Ślą- ska
- 14. Michał..., (ur. 1957 w Głuchołazach), polski aktor, pio- senkarz i kompozytor.

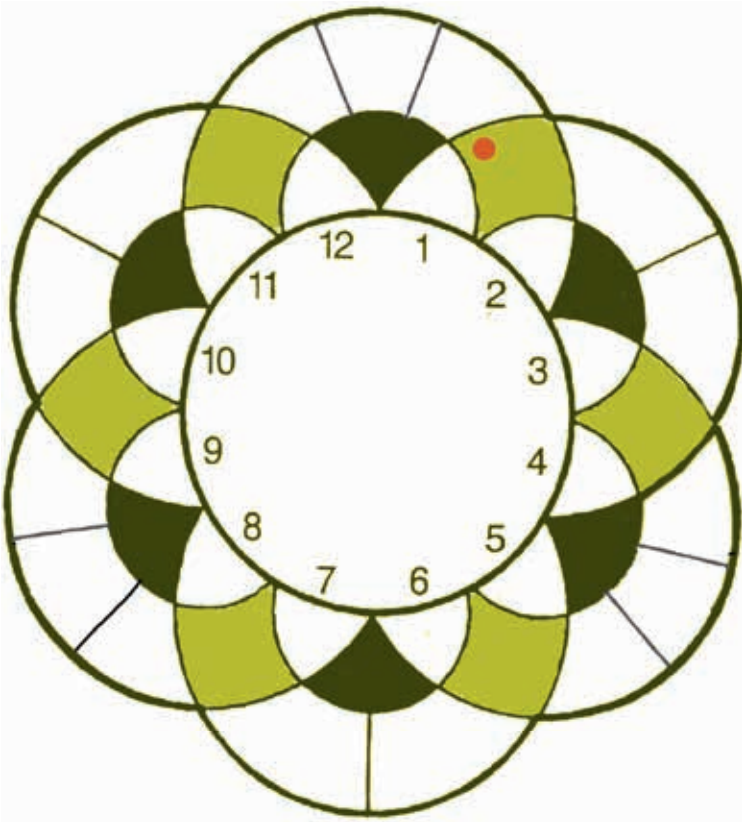
Wyrazy trudne lub mniej znane: BEŁZA, BURSA, FARSA

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem logogryfu jest nazwa sołectwa w powiecie cieszyńskim, w gminie Skoczów. Leży w regionie Doliny Górnej Wisły, będącej częścią Kotliny Oświęcimskiej...

- 1.-4. człowiek bogaty, posiadający duży majątek
- 3.-6. coś, co sprawia nam radość, satys- fakcja, rozradowanie
- 5.-8. państwo w Azji, którego stolicą jest Thimphu
- 7.-10. nazwa dzielnicy lub kopalni w Ru- dzie Śląskiej
- 9.-12. przyszyć coś dookoła albo wzdłuż czegoś
- 11.-2. specjalista w dziedzinie hodowli psów.

Wyrazy trudne lub mniej znane: BHUTAN

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 14 marca 2025 r. Nagrodę z 18 lutego otrzymuje Helena Bublik z Olbrachcic. Autorem dzisiej- szych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie logogryfu z 18 lutego: KRZANOWICE
Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 18 lutego: GŁAZ, ŁYŻWA, AWANS, ZASE
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 18 lutego: DATA, AWERS, TROPY, ASYŻ
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 18 lutego: GOLICE

Projekt finansowany ze środków Ministerst- wa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszo- nego przez Kancelarię Prezesa Rady Minis- trów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

MINISTERSTWO KULTURY

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyń, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyń 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratom prowadzi PNS, a.s. Páteřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich reda- gowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowar- zyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS